

ATT STÄLLA UPP I

KYRKOVALET

Svenska kyrkans organisation

Förtroendevalda väljs i direkta val till tre olika nivåer.

Lokal nivå: Församlingar och pastorat

Svenska kyrkan är genom sina församlingar rikstäckande. Det finns ca 700 församlingar/pastorat. En person som tillhör Svenska kyrkan är kyrkobokförd i den församling där hon/han är bosatt. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Församlingar och pastorat utgör den lokala nivån i kyrkovalet. I ett pastorat och i församling som inte ingår i ett pastorat, väljs ledamöter till kyrkofullmäktige som i sin tur utser ett kyrkoråd – församlingens styrelse. I ett pastorat har också alla ingående församlingar ett församlingsråd som utses genom indirekta val.

Regional nivå: Stiften

Stiften utgör den regionala nivån i Svenska kyrkan. Sveriges församlingar är indelade i 13 stift. Stiften har till uppgift att främja församlingarnas arbete. De har också vissa tillsynsuppgifter. I valet väljs ledamöter till stiftsfullmäktige, som i sin tur utser stiftsstyrelsen.

Nationell nivå: Kyrkomötet

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Kyrkomötets uppgifter är bland annat att besluta om regelverket kyrkoordningen, ha ett övergripande ansvar för internationell diakoni och mission, liksom att vara Svenska kyrkans röst utåt. I valet väljs ledamöter till kyrkomötet, som sedan utser kyrkostyrelsen. Enligt beslut i kyrkomötet 2014 är en målsättning att 20 procent av ledamöterna i kyrkostyrelsen eller grupper som utses av kyrkostyrelsen, ska vara 30 år eller yngre.

Innehåll

Delaktig i Svenska kyrkan	3
Arbetsuppgifter för dig som förtroendevald	4
Vill du ställa upp i kyrkovalet?	5
Registrering av grupper och kandidater	6
Registrera grupp-beteckning	7
Nomineringsgruppens namn	7
Stödpersoner – en förutsättning för registrering av grupp-beteckning	7
Ombud, företrädare och kontaktpersoner	8
Anmäla kandidater	8
Fastställa grupp- och kandidatförteckning för valkrets	9
Personröster	10
Valsedlar	10
Valsedelskostnader	10
Informera väljarna	10
Så här går kyrkovalet till... ..	11
Adresser och telefonnummer	12

Omslagsfoto: 1 Eva Axbarr/Ikon. 2, 6 Alex & Martin/Ikon. 3, 4, 5, 7, 9 Magnus Aronson/Ikon. 7 Joakim Carlström/Ikon.

FOTO: JOHAN NILSSON

Delaktig i Svenska kyrkan

Svenska kyrkan är en demokratisk folkkyrka. För att vara det behövs förtroendevalda. Den som kandiderar i kyrkovalet ställer sig under fyra år till förfogande för uppgiften att vara med som förtroendevald i något av de beslutande organen – i församling, pastorat, stift eller på den nationella nivån. Att ställa upp i kyrkovalet är att vara med och ta ansvar för Svenska kyrkan.

Svenska kyrkan består av människor och är beroende av människors engagemang. Som medlem i Svenska kyrkan är du delaktig både i ett nära och ett globalt sammanhang. Dels i den församling där du bor, dels i den världsvida kristna gemenskapen. Svenska kyrkan vill vara en kyrka som människor har en positiv relation till och känner glädje över att tillhöra.

Svenska kyrkan vill vara en naturlig medvandrare vid livets viktiga tillfällen: när ett barn föds, när man brottas med frågor om livet och sin tro, när man säger ja till sin partner eller tar avsked av en anhörig eller vän. Kyrkorummet är för många en naturlig plats för eftertanke. Svenska kyrkan finns på plats när olycka eller katastrofer ►

inträffar. Svenska kyrkan i utlandet är en uppskattad mötesplats. Verksamheten för barn och unga är omfattande, liksom det diakonala arbetet med äldre och utsatta. Körerna i Svenska kyrkan är en stor folkrörelse. Internationellt arbetar Svenska kyrkan med biståndsprojekt över hela världen, katastrofhjälp och samverkar med systerkyrkor globalt.

Församling, stift eller kyrkomöte?

De flesta förtroendevalda väljs till församlingen eller pastoratet, andra till stiftet eller kyrkomötet. Gemensamt för alla förtroendevalda är att de fått ett förtroende av väljarna i att vara delaktiga, ta ansvar, samarbeta och vara med och utveckla helheten. Kort sagt bistå Svenska kyrkan med kunskap, idéer och framåtanda. ●

KYRKOVAL DEN 17 SEPTEMBER 2017

Söndagen den 17 september 2017 är det kyrkoval.

Mer än fem och en halv miljoner människor kommer att ha möjlighet att rösta.

Vid förra valet deltog ungefär 800 nomineringsgrupper och drygt 32 700 personer valdes till minst ett uppdrag.

Rösträttsåldern är unikt låga 16 år.

Arbetsuppgifter för dig som förtroendevald

Som förtroendevald kommer du att vara delaktig i att fatta beslut som i huvudsak rör sig inom tre områden:

- Att ta ansvar för organisationens strategiska inriktning.
- Att arbeta med budgeten och ta ansvar för fördelningen av resurser.
- På församlingsnivå arbetar man också med uppföljning och utvärdering av arbetet med församlingens grundläggande uppgift, att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

FOT: ALEX & MARTIN/ICON

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Vill du ställa upp i kyrkovalet?

Kyrkovalet har många likheter med de allmänna valen till kommun, landsting och riksdag, men det finns också olikheter. En av dem är att grupper som ställer upp i kyrkovalet kallas för nomineringsgrupper istället för partier. Antingen ansluter du dig till en nomineringsgrupp som redan är aktiv eller också skapar du en ny grupp tillsammans med människor som delar dina intressen eller värderingar.

Ansluta till en befintlig nomineringsgrupp

Undersök vilka grupper som finns representerade i den egna församlingens kyrkofullmäktige eller om du vill enga-

gera dig på stiftsnivå eller i kyrkomötet. Representanter för dessa nomineringsgrupper kan berätta mer om hur du kan göra för att ställa upp tillsammans med dem. Kontaktuppgifter till respektive stift finns på häftets baksida.

Bilda ny nomineringsgrupp

Kanske är ni en grupp medlemmar som vill lyfta fram och fokusera på andra frågor än de som prioriteras nu. Det krävs ett antal personer som vill stödja er registrering. Dessutom behövs det kandidater som vill ställa upp och är valbara. ●

Registrering av grupper och kandidater

Kyrkomötet beslöt efter kyrkovalet 2013 att skapa ett IT-system som möjliggör för nomineringsgrupperna att själva registrera grupper och kandidater. Grupp- och kandidatsystemet öppnar i två steg – hösten 2016 för uppdatering av redan befintliga grupper och från mars 2017 för anmälan av kandidater, beställning av valsedlar, samt registrering av nya nomineringsgrupper.

REGISTRERA GRUPPBETECKNING

Alla nomineringsgrupper som vill delta i kyrkovalet måste registrera sin gruppbezeichnung, alltså ett namn på gruppen. Registreringen gäller tills vidare. Grupper som redan finns registrerade behöver inte göra det på nytt.

En gruppbezeichnung upphör dock att gälla om:

1. Nomineringsgruppen begär det.
2. Nomineringsgruppen inte anmält kandidater för två ordinarie val i följd.
3. Nomineringsgruppen inte har något ombud.
4. Det inte längre ska ske något val till den församling eller det pastorat som gruppbezeichnung anger.

Ansökan från en ny grupp ska, för att gruppen ska kunna ställa upp i kyrkovalet 2017, ha inkommit senast den 15 april 2017, men gärna tidigare för att underlätta handläggningen på stiftet.

Ansökan skickas till kyrkostyrelsen om det gäller registrering för val till kyrkomötet. För övriga val skickas ansökan till respektive stiftsstyrelse. Adresser finns i slutet av broschyren.

En nomineringsgrupp behöver naturligtvis inte delta i val på alla eller flera nivåer. En registrering på en "högre" nivå ger dock automatiskt rätt att delta i valet på "lägre" nivåer.

Formulär för att ansöka om ny gruppbezeichnung finns på kyrkovalets webbsida:
internwww.svenskakyrkan.se/kyrkoval/nomineringsgrupper

NOMINERINGSGRUPPENS NAMN

Det finns bestämmelser för vilka namn som kan och inte kan registreras:

1. Den nya gruppbezeichnung får inte vara förväxlingsbar med ett namn som är registrerat sedan tidigare. Det innebär att även namn på "lägre" nivå kan blockera önskat namn på "högre" nivå.

Kontrollera därför först med stiftskansliet/kyrkokansliet så att det namn som ni vill ha inte redan finns registrerat sedan tidigare.

2. Beslut om registrering fattas i en bestämd ordning. Ansökningar för val till kyrkomötet behandlas först. Därefter behandlas ansökningar för val till stiftsfullmäktige, följt av val till kyrkofullmäktige.

Exempel: Finns det en grupp som registrerats för val till kyrkomötet under bezeichnung "Församlingspartiet" så kan ingen annan grupp bli registrerad med ett namn som är förväxlingsbart med detta, exempelvis "Församlingspartiet i Yby församling".

3. Namn på stift, pastorat eller församling ska ingå i namnet när en registrering görs på dessa respektive nivåer.

4. Namnet på stiftet, pastoratet eller församlingen ska vara skrivet i nominativ- eller i genitivform:

Exempel: "Församlingspartiet i Yby församling" eller "Yby församlings församlingsparti".

5. En ansökan om registrering av ett namn som till sitt innehåll eller av annan särskild anledning är uppenbart olämpligt som gruppbezeichnung kommer inte att godkännas.

Stödpersoner – en förutsättning för registrering av gruppbeteckning

För att ansöka om registrering av gruppbeteckning, det vill säga ny grupp, måste nomineringsgruppen för val till kyrkomötet ha stöd av minst 300 personer, för val till stiftsfullmäktige av minst 100 personer och för lokala val av minst 10 personer. Dessa stödpersoner måste vara röstberättigade i det val som ansökan gäller.

För att godkännas krävs personens namnteckning, personnummer och uppgift om vilken församling personen tillhör. Personnumret och församlingsnamnet används sedan för att kontrollera rösträtten. Det kan vara bra att ha stöd från några fler än vad som minst krävs om det skulle visa sig att någon av stödpersonerna inte är röstberättigad i det aktuella valet.

Ombud, företrädare och kontaktpersoner

Varje grupp som ansöker om registrering ska också anmäla ett ombud. Det är praktiskt att också anmäla en ersättare för ombudet. Det är ombudet som företräder nomineringsgruppen. Ombudet anmäler kandidater, beställer valedlar samt tar emot och vidarebefordrar information. Ett ombud som registrerats för val till kyrkomötet kan utse personer till företrädare för nomineringsgruppen i ett stift samt kontaktpersoner i pastorat och församlingar. Likaså kan ett ombud som har registrerats för val till stiftsfullmäktige utse kontaktpersoner för pastorat och församlingar inom stiftet. Dessa har rätt att, för sitt angivna område, anmäla kandidater samt beställa valedlar. Till skillnad från ombud måste företrädare och kontaktpersoner anmälas på nytt inför varje val. ▶

FOTO: JIM ELEFTROW/IKON

ANMÄLA KANDIDATER

Nomineringsgruppens kandidater måste anmälas i förväg. De kandidater som anmäls måste ge sitt skriftliga medgivande. Det görs genom ett formulär som hämtas på kyrkovalets webbsida.

För att vara valbar krävs att kandidaten:

- tillhör Svenska kyrkan
- är döpt i Svenska kyrkan eller annat kristet samfund, eller tidigare har varit förtroendevald i Svenska kyrkan
- fyller 18 år senast på valdagen
- är kyrkobokförd i det område valet gäller – han/hon är därigenom valbar i sin församling/pastorat (eller tillhör den icke-territoriella församling valet avser), stift och till kyrkomötet. Det råder inskränkt valbarhet till kyrkomötet vilket innebär att du endast är valbar i det stift där du är kyrkobokförd.

Dock finns några valbarhetshinder

En anställd inom Svenska kyrkan som har en ledande ställning bland de anställda kan inte väljas (bland annat biskopen i stiftet, kanslichefen i pastoratet och kyrkoherden i församlingen). Ytterligare valbarhetshinder finns för anställda vid indirekta val (val till råd, nämnder och styrelser), se mer information på internwww.svenskakyrkan.se/kyrkoval/regelverk

Anmälan av kandidater till alla nivåer kan göras från och med 7 mars 2017 i Grupp- och kandidatsystemet som nås via kyrkovalets webbsida. För att underlätta administrationen bör anmälan av kandidater göras så snart som möjligt. Anmälan ska dock vara inkommen till respektive stiftsstyrelse senast den 15 april 2017.

Nomineringsgruppen har ansvar för att kontrollera att kandidaterna är valbara innan anmälan skickas till stiftet. Den slutgiltiga kontrollen genomförs först när valet räknats samman. Trots de preliminära kontrollerna kan en kandidat efter valet förklaras icke valbar även om hon eller han varit upptagen på valedeln. Två händelser kan förändra valbarheten. Personen kan ha flyttat före valet eller begärt utträde ur Svenska kyrkan.

Om en person vid sammanräkningen visar sig vara ej valbar, flyttas de personer som står längre ner på listan upp ett steg. Om en person, efter att hon/han blivit vald flyttar från det område valet avser, gäller generellt att hon/han frigörs från sitt förtroendeuppdrag. Kontakta ditt stift om du har några frågor.

Fastställa grupp- och kandidatförteckning för valkrets

Stiftsstyrelserna ska fastställa grupp- och kandidatförteckningar för varje valkrets inom stiftet inklusive stiftet som valkrets i valet till kyrkomötet. Beslut om fastställande av grupp- och kandidatförteckning ska enligt huvudregeln vara taget av stiftet senast den 1 juni 2017. Den fastställda grupp- och kandidatförteckningen kommer att finnas tillgänglig på www.svenskakyrkan.se/kyrkoval. För utförligare information, vänd dig till stiftskansliet eller se information som kommer att finnas på webbplatsen. Den som kandiderar ställer sig till förfogande under hela mandatperioden som är fyra år. Även den som inte blir invald på valdagen kan senare komma att kallas in som ersättare för någon som exempelvis flyttat.

Personröster

Det är möjligt att avge upp till tre personröster genom att kryssa flera kandidater på valedeln. Kryssen ökar kandidaternas möjlighet att bli valda och få representera nomineringsgruppen.

Valsedlar

Vid de kyrkliga valen används samma typ av valsedlar som vid de allmänna valen. För val till kyrkofullmäktige används vita valsedlar, för val till stiftsfullmäktige rosa och för val till kyrkomötet gula. Kyrkostyrelsen kommer att tillhandahålla blanka valsedlar för alla röstmottagningsställen, dvs vallokaler och röstningslokaler. Kyrkostyrelsen åtar sig också att på beställning, och mot ersättning, trycka nomineringsgruppernas valsedlar.

Valsedelskostnader

Nomineringsgrupperna kan få bidrag till valsedelskostnaderna. Bidrag ska i så fall utgå efter en enhetlig grund till varje nomineringsgrupp som är eller genom valet blir representerad i det organ valet avser.

- I pastorat och i församlingar som inte ingår i pastorat, beslutar pastoratet/församlingen om eventuella bidrag för nomineringsgrupper som deltar i valet till kyrkofullmäktige.
- Stiftet beslutar när det gäller val till stiftsfullmäktige.
- Kyrkomötet beslutar när det gäller val till detta.

Det ligger i nomineringsgruppernas intresse att säkerställa att de röstberättigade har tillgång till valsedlarna då det är dags att rösta. Valnämnderna kan i viss mån vara behjälpliga. När det gäller valsedlar för val till kyrkomötet samt stiftsfullmäktige är valnämnderna skyldiga att placera ut dem i vallokaler och röstningslokaler, förutsatt att en representant för nomineringsgruppen försett valnämnden med valsedlarna senast 18 dagar före det att röstningen påbörjas.

De som beställt valsedlar via kyrkostyrelsen får dessa levererade i juni–juli 2017.

Informera väljarna

Det är viktigt för nomineringsgrupperna att nå ut till väljarna med information, både om att gruppen ställer upp i kyrkovalet och vad den vill åstadkomma. Vilka frågor är mest angelägna? Vilka visioner finns i gruppen? Hur vill gruppen arbeta för att genomföra dem? Att sprida denna information är nomineringsgruppens eget ansvar. Ibland anordnar församlingar debatter inför valet, ibland kan företrädare för grupperna intervjuas i församlingstidningar eller liknande. Ta reda på om något sådant sker i ditt sammanhang. Kanske kan grupperna ordna något tillsammans? Nomineringsgruppen är dock själv ansvarig för att göra sina egna informationsinsatser för att väljarna ska få reda på och kunna ta ställning till valets olika alternativ. ●

Så här går kyrkovalet till ...

Ansvar för direkta val

Kyrkostyrelsen har det övergripande ansvaret för de direkta valen. På motsvarande sätt har stiftsstyrelsen ett övergripande ansvar för alla direkta val inom stiftet. I församlingar och pastorat finns valnämnder som har ansvaret för att planera och genomföra valet lokalt.

Vallokal och öppettider

I varje pastorat och i varje församling som inte ingår i ett pastorat ska det på valdagen finnas minst en vallokal. Öppettiderna kan variera, men alla vallokaler måste vara öppna mellan kl 18.00–20.00, samt minst fyra timmar mellan kl 09.00–18.00 (dessa fyra timmar kan dock förkortas om väljarna anses få tillräckligt bra möjligheter att rösta).

Förtidsröstning

Det går att förtidsrösta i alla röstningslokaler i hela landet från den 4 september 2017. Brevröster ska ha inkommit

till stiftsstyrelsen senast den 15 september 2017. Dock ska utlandsbrevröster ha inkommit till kyrkostyrelsen senast den 13 september 2017.

Röstning med hjälp av bud

För den som inte kan ta sig till ett röstmottagningsställe är det möjligt att rösta med hjälp av bud.

Rösträkning

Valförrättarna gör en preliminär sammanräkning av rösterna direkt efter att vallokalen stängt. Den slutliga sammanräkningen och mandatfördelningen görs av stiftsstyrelserna.

För mer information

Den som vill veta mer om detaljerna kring valet kan besöka internwww.svenskakyrkan.se/kyrkoval eller kontakta sitt stift.

SAMMANFATTNING

- Ansökan om ny gruppbeteckning ska ha inkommit senast den 15 april 2017 (gärna tidigare)
- Nomineringsgruppen ska ha ett utsett ombud och gärna en ersättare för ombudet.
- Ombudet företräder gruppen, anmäler kandidater och beställer valsedlar.
- Ombudet kan utse företrädare och kontaktpersoner som kan anmäla kandidater och beställa valsedlar.
- Kandidater ska vara anmälda senast den 15 april 2017.

Att observera för nomineringsgrupper med redan registrerade gruppbeteckningar

- Det måste alltid finnas ett ombud. Nytt ombud anmäls till stiftsstyrelsen och till kyrkostyrelsen för nomineringsgrupper registrerade på kyrkomötesnivå.
- Om en grupp upphör på grund av indelningsändring måste en ny ansökan göras.

Adresser och telefonnummer

STIFTSSTYRELSEN I UPPSALA STIFT

POSTADRESS: BOX 1314, 751 43 UPPSALA
BESÖKS/LEVERANSADRESS:
DRAGARBRUNNSGATAN 71
TELEFON: 018-68 07 00
FAX: 018-12 87 62
E-POST: uppsalastift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I LINKÖPINGS STIFT

POSTADRESS: BOX 1367, 581 13 LINKÖPING
BESÖKS/LEVERANSADRESS: ÅGATAN 65
TELEFON: 013-24 26 00
FAX: 013-14 90 95
E-POST: linkopingsstift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I SKARA STIFT

POSTADRESS: BOX 173, 532 23 SKARA
BESÖKS/LEVERANSADRESS: SKOLTORGET 1
TELEFON: 0511-262 00
FAX: 0511-262 70
E-POST: skara.stift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I STRÄNGNÄS STIFT

POSTADRESS: BOX 84, 645 22 STRÄNGNÄS
BESÖKS/LEVERANSADRESS: GYLLENHJELMSGATAN 2
TELEFON: 0152-234 00
FAX: 0152-234 56
E-POST: strangnas.stift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I VÄSTERÅS STIFT

POSTADRESS: BOX 7, 721 03 VÄSTERÅS
BESÖKS/LEVERANSADRESS: VÄSTRA KYRKO GATAN 9
TELEFON: 021-17 85 00
FAX: 021-12 93 10
E-POST: vasteras.stift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I VÄXJÖ STIFT

POSTADRESS: BOX 527, 351 06 VÄXJÖ
BESÖKS/LEVERANSADRESS: ÖSTRABO,
ÖSTRABOGATAN 39
TELEFON: 0470-77 38 00
FAX: 0470-77 38 90
E-POST: vaxjostift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I LUNDS STIFT

POSTADRESS: BOX 32, 221 00 LUND
BESÖKS/LEVERANSADRESS: KRAFTSTORG 12 B
TELEFON: 046-15 55 00
FAX: 046-15 56 21
E-POST: lundsstift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I GÖTEBORGS STIFT

POSTADRESS: BOX 11937, 404 39 GÖTEBORG
BESÖKS/LEVERANSADRESS LILLA BOMMEN 1
TELEFON: 031-771 30 00
FAX: 031-771 30 30
E-POST: goteborg.stift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I KARLSTADS STIFT

POSTADRESS: BOX 186, 651 05 KARLSTAD
BESÖKS/LEVERANSADRESS: VÄSTRA TORGGATAN 15
TELEFON: 054-17 24 00
FAX: 054-17 24 70
E-POST: karlstadsstift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I HÄRNÖSANDS STIFT

POSTADRESS: BOX 94, 871 22 HÄRNÖSAND
BESÖKS/LEVERANSADRESS: UNIVERSITETSBACKEN 1
TELEFON: 0611-254 00
FAX: 0611-134 75
E-POST: harnosand.stift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I LULEÅ STIFT

POSTADRESS: BOX 942, 971 28 LULEÅ
BESÖKS/LEVERANSADRESS:
STATIONSGATAN 40
TELEFON: 0920-26 47 00
FAX: 0920-26 47 70
E-POST: lulea.stift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I VISBY STIFT

POSTADRESS: BOX 1334, 621 24 VISBY
BESÖKS/LEVERANSADRESS:
N:A KYRKO GATAN 3 A
TELEFON: 0498-40 49 00
FAX: 0498-21 01 03
E-POST: visby.stift@svenskakyrkan.se

STIFTSSTYRELSEN I STOCKHOLMS STIFT

POSTADRESS: BOX 16306,
103 25 STOCKHOLM
BESÖKS/LEVERANSADRESS:
KLARA SÖDRA KYRKO GATA 1
TELEFON: 08-508 940 00
FAX: 08-24 75 75
E-POST: sthlm.stift@svenskakyrkan.se

KYRKOSTYRELSEN/KYRKOVALETS KANSLI

POSTADRESS: 751 70 UPPSALA
BESÖKS/LEVERANSADRESS: SYSSLOMANS GATAN 4
TELEFON: 018-16 97 00; VXL 018-16 95 00
FAX: 018-18 24 64
E-POST: kyrkoval@svenskakyrkan.se

SVENSKA KYRKAN
POSTADRESS: 751 70 Uppsala TELEFON: 018-16 95 00
info@svenskakyrkan.se, kyrkoval@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/kyrkoval

Svenska kyrkan